ഋഭുഗീത അധ്യായം 19
ബ്രഹ്മാനന്ദ+പ്രകരണം

ഋഭുഃ -
ബ്രഹ്മാനന്ദം പ്രവക്ഷ്യാമി ത്രിഷു ലോകേഷു ദുർലഭം .
യസ്യ ശ്രവണമാത്രേണ സദാ മുക്തിമവാപ്നുയാത്
(യുക്തിമാപ്നുയാത്) .. 19.1..

പരമാനന്ദോഽഹമേവാത്മാ സർവദാനന്ദമേവ ഹി .
പൂർണാനന്ദസ്വരൂപോഽഹം ചിദാനന്ദമയം ജഗത് .. 19.2..

സദാനന്തമനന്തോഽഹം ബോധാനന്ദമിദം ജഗത് .
ബുദ്ധാനന്ദസ്വരൂപോഽഹം നിത്യാനന്ദമിദം മനഃ .. 19.3..

കേവലാനന്ദമാത്രോഽഹം കേവലജ്ഞാനവാനഹം .
ഇതി ഭാവയ യത്നേന പ്രപഞ്ചോപശമായ വൈ .. 19.4..

സദാ സത്യം പരം ജ്യോതിഃ സദാ സത്യാദിലക്ഷണഃ .
സദാ സത്യാദിഹീനാത്മാ സദാ ജ്യോതിഃ പ്രിയോ ഹ്യഹം .. 19.5..

നാസ്തി മിഥ്യാപ്രപഞ്ചാത്മാ നാസ്തി മിഥ്യാ മനോമയഃ .
നാസ്തി മിഥ്യാഭിധാനാത്മാ നാസ്തി ചിത്തം ദുരാത്മവാൻ .. 19.6..

നാസ്തി മൂഢതരോ ലോകേ നാസ്തി മൂഢതമോ നരഃ .
അഹമേവ പരം ബ്രഹ്മ അഹമേവ സ്വയം സദാ .. 19.7..

ഇദം പരം ച നാസ്ത്യേവ അഹമേവ ഹി കേവലം .
അഹം ബ്രഹ്മാസ്മി ശുദ്ധോഽസ്മി സർവം ബ്രഹ്മൈവ കേവലം .. 19.8..

ജഗത്സർവം സദാ നാസ്തി ചിത്തമേവ ജഗന്മയം .
ചിത്തമേവ പ്രപഞ്ചാഖ്യം ചിത്തമേവ ശരീരകം .. 19.9..

ചിത്തമേവ മഹാദോഷം ചിത്തമേവ ഹി ബാലകഃ .
ചിത്തമേവ മഹാത്മാഽയം ചിത്തമേവ മഹാനസത് .. 19.10..

ചിത്തമേവ ഹി മിഥ്യാത്മാ ചിത്തം ശശവിഷാണവത് .
ചിത്തം നാസ്തി സദാ സത്യം ചിത്തം വന്ധ്യാകുമാരവത് .. 19.11..

ചിത്തം ശൂന്യം ന സന്ദേഹോ ബ്രഹ്മൈവ സകലം ജഗത് .
അഹമേവ ഹി ചൈതന്യം അഹമേവ ഹി നിർഗുണം .. 19.12..

മന ഏവ ഹി സംസാരം മന ഏവ ഹി മണ്ഡലം .
മന ഏവ ഹി ബന്ധത്വം മന ഏവ ഹി പാതകം .. 19.13..

മന ഏവ മഹദ്ദുഃഖം മന ഏവ ശരീരകം .
മന ഏവ പ്രപഞ്ചാഖ്യം മന ഏവ കലേവരം .. 19.14..

മന ഏവ മഹാസത്ത്വം മന ഏവ ചതുർമുഖഃ .
മന ഏവ ഹരിഃ സാക്ഷാന്മന ഏവ ശിവഃ സ്മൃതഃ .. 19.15..

മന ഏവേന്ദ്രജാലാഖ്യം മനഃ സങ്കല്പമാത്രകം .
മന ഏവ മഹാപാപം മന ഏവ ദുരാത്മവാൻ .. 19.16..

മന ഏവ ഹി സർവാഖ്യം മന ഏവ മഹദ്ഭയം .
മന ഏവ പരം ബ്രഹ്മ മന ഏവ ഹി കേവലം .. 19.17..

മന ഏവ ചിദാകാരം മന ഏവ മനായതേ .
ചിദേവ ഹി പരം രൂപം ചിദേവ ഹി പരം പദം .. 19.18..

പരം ബ്രഹ്മാഹമേവാദ്യ പരം ബ്രഹ്മാഹമേവ ഹി .
അഹമേവ ഹി തൃപ്താത്മാ അഹമാനന്ദവിഗ്രഹഃ .. 19.19..

അഹം ബുദ്ധിഃ പ്രവൃദ്ധാത്മാ നിത്യം നിശ്ചലനിർമലഃ .
അഹമേവ ഹി ശാന്താത്മാ അഹമാദ്യന്തവർജിതഃ .. 19.20..

അഹമേവ പ്രകാശാത്മാ അഹം ബ്രഹ്മൈവ കേവലം .
അഹം നിത്യോ ന സന്ദേഹ അഹം ബുദ്ധിഃ പ്രിയഃ സദാ (ബുദ്ധിപ്രിയഃ സദാ) .. 19.21..

അഹമേവാഹമേവൈകഃ അഹമേവാഖിലാമൃതഃ .
അഹമേവ സ്വയം സിദ്ധഃ അഹമേവാനുമോദകഃ .. 19.22..

അഹമേവ ത്വമേവാഹം സർവാത്മാ സർവവർജിതഃ .
അഹമേവ പരം ബ്രഹ്മ അഹമേവ പരാത്പരഃ .. 19.23..

അഹങ്കാരം ന മേ ദുഃഖം ന മേ ദോഷം ന മേ സുഖം .
ന മേ ബുദ്ധിർന മേ ചിത്തം ന മേ ദേഹോ ന മേന്ദ്രിയം .. 19.24..

ന മേ ഗോത്രം ന മേ നേത്രം ന മേ പാത്രം ന മേ തൃണം .
ന മേ ജപോ ന മേ മന്ത്രോ ന മേ ലോകോ ന മേ സുഹൃത് .. 19.25..

ന മേ ബന്ധുർന മേ ശത്രുർന മേ മാതാ ന മേ പിതാ .
ന മേ ഭോജ്യം ന മേ ഭോക്താ ന മേ വൃത്തിർന മേ കുലം .. 19.26..

ന മേ ജാതിർന മേ വർണഃ ന മേ ശ്രോത്രം ന മേ ക്വചിത് .
ന മേ ബാഹ്യം ന മേ ബുദ്ധിഃ സ്ഥാനം വാപി ന മേ വയഃ .. 19.27..

ന മേ തത്ത്വം ന മേ ലോകോ ന മേ ശാന്തിർന മേ കുലം .
ന മേ കോപോ ന മേ കാമഃ കേവലം ബ്രഹ്മമാത്രതഃ .. 19.28..

കേവലം ബ്രഹ്മമാത്രത്വാത് കേവലം സ്വയമേവ ഹി .
ന മേ രാഗോ ന മേ ലോഭോ ന മേ സ്തോത്രം ന മേ സ്മൃതിഃ .. 19.29..

ന മേ മോഹോ ന മേ തൃഷ്ണാ ന മേ സ്നേഹോ ന മേ ഗുണഃ .
ന മേ കോശം ന മേ ബാല്യം ന മേ യൗവനവാർധകം .. 19.30..

സർവം ബ്രഹ്മൈകരൂപത്വാദേകം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചിതം .
ബ്രഹ്മണോഽന്യത്പരം നാസ്തി ബ്രഹ്മണോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 19.31..

ബ്രഹ്മണോഽന്യദിദം നാസ്തി ബ്രഹ്മണോഽന്യദിദം ന ഹി .
ആത്മനോഽന്യത്സദാ നാസ്തി ആത്മൈവാഹം ന സംശയഃ .. 19.32..

ആത്മനോഽന്യത്സുഖം നാസ്തി ആത്മനോഽന്യദഹം ന ച .
ഗ്രാഹ്യഗ്രാഹകഹീനോഽഹം ത്യാഗത്യാജ്യവിവർജിതഃ .. 19.33..

ന ത്യാജ്യം ന ച മേ ഗ്രാഹ്യം ന ബന്ധോ ന ച ഭുക്തിദം (മുക്തിദം) .
ന മേ ലോകം ന മേ ഹീനം ന ശ്രേഷ്ഠം നാപി ദൂഷണം .. 19.34..

ന മേ ബലം ന ചണ്ഡാലോ ന മേ വിപ്രാദിവർണകം .
ന മേ പാനം ന മേ ഹ്രസ്വം ന മേ ക്ഷീണം ന മേ ബലം .. 19.35..

ന മേ ശക്തിർന മേ ഭുക്തിർന മേ ദൈവം ന മേ പൃഥക് .
അഹം ബ്രഹ്മൈകമാത്രത്വാന്നിത്യത്വാന്യന്ന കിഞ്ചന .. 19.36..

ന മതം ന ച മേ മിഥ്യാ ന മേ സത്യം വപുഃ ക്വചിത് .
അഹമിത്യപി നാസ്ത്യേവ ബ്രഹ്മ ഇത്യപി നാമ വാ .. 19.37..

യദ്യദ്യദ്യത്പ്രപഞ്ചോഽസ്തി യദ്യദ്യദ്യദ്ഗുരോർവചഃ .
തത്സർവം ബ്രഹ്മ ഏവാഹം തത്സർവം ചിന്മയം മതം .. 19.38..

ചിന്മയം ചിന്മയം ബ്രഹ്മ സന്മയം സന്മയം സദാ .
സ്വയമേവ സ്വയം ബ്രഹ്മ സ്വയമേവ സ്വയം പരഃ .. 19.39..

സ്വയമേവ സ്വയം മോക്ഷഃ സ്വയമേവ നിരന്തരഃ .
സ്വയമേവ ഹി വിജ്ഞാനം സ്വയമേവ ഹി നാസ്ത്യകം .. 19.40..

സ്വയമേവ സദാസാരഃ സ്വയമേവ സ്വയം പരഃ .
സ്വയമേവ ഹി ശൂന്യാത്മാ സ്വയമേവ മനോഹരഃ .. 19.41..

തൂഷ്ണീമേവാസനം സ്നാനം തൂഷ്ണീമേവാസനം ജപഃ .
തൂഷ്ണീമേവാസനം പൂജാ തൂഷ്ണീമേവാസനം പരഃ .. 19.42..

വിചാര്യ മനസാ നിത്യമഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചിനു .
അഹം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹഃ ഏവം തൂഷ്ണീംസ്ഥിതിർജപഃ .. 19.43..

സർവം ബ്രഹ്മൈവ നാസ്ത്യന്യത്സർവം ജ്ഞാനമയം തപഃ .
സ്വയമേവ ഹി നാസ്ത്യേവ സർവാതീതസ്വരൂപവാൻ .. 19.44..

വാചാതീതസ്വരൂപോഽഹം വാചാ ജപ്യമനർഥകം .
മാനസഃ പരമാർഥോഽയം ഏതദ്ഭേദമഹം ന മേ .. 19.45..

കുണപം സർവഭൂതാദി കുണപം സർവസംഗ്രഹം .
അസത്യം സർവദാ ലോകമസത്യം സകലം ജഗത് .. 19.46..

അസത്യമന്യദസ്തിത്വമസത്യം നാസ്തി ഭാഷണം .
അസത്യാകാരമസ്തിത്വം ബ്രഹ്മമാത്രം സദാ സ്വയം .. 19.47..

അസത്യം വേദവേദാംഗം അസത്യം ശാസ്ത്രനിശ്ചയഃ .
അസത്യം ശ്രവണം ഹ്യേതദസത്യം മനനം ച തത് .. 19.48..

അസത്യം ച നിദിധ്യാസഃ സജാതീയമസത്യകം .
വിജാതീയമസത്പ്രോക്തം സത്യം സത്യം ന സംശയഃ .
സർവം ബ്രഹ്മ സദാ ബ്രഹ്മ ഏകം ബ്രഹ്മ ചിദവ്യയം .. 19.49..

ചേതോവിലാസ-ജനിതം കില വിശ്വമേതദ്-
വിശ്വാധിക+സ്യ കൃപയാ പരിപൂർണ-ഭാസ്യാത് .
നാസ്ത്യ+ന്യതഃശ് ശ്രുതി-ശിരോത്ഥിത-വാക്യ-മോഘ-
ശാസ്ത്രാനു-സാരി-കരണൈർ/ഭവതേ വിമു+ക്ത്യൈ .. 19.50..

.. ഇതി ശ്രീശിവരഹസ്യേ ശങ്കരാഖ്യേ ഷഷ്ഠാംശേ ഋഭുനിദാഘസംവാദേ
ബ്രഹ്മാനന്ദപ്രകരണം നാമ ഏകോനവിംശോഽധ്യായഃ ..
ഓം
****

CHECKED BY GURU P.R.IYER
23.7.2024